

ULLENSAKER KULTURSKOLE

SANG

LOKAL FAGPLAN

Dans – Visuell Kunst - Musikk - Teater - Sirkus
FINN din kunstform UTVIKLE dine ferdigheter SKAP ditt uttrykk

ULLENSAKER
KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING

Hva er kulturskolen og hva kan den tilby 3

Om Ullensaker kulturskole 4

Visjon og verdigrunnlag 5

Mål 5

Rammeplan for kulturskole hovedtrekk

Undervisningstilbudets oppbygning 6

Bredde, kjerne og fordypningstilbud 7

Fagplan for musikk fagene

Overordnet mål 8

Arbeidsmetoder 8

Reglement og praktisk informasjon om musikkundervisningen 8

Forventning til læreren 9

Forventning til elevene ved gjennomført nivå 10

Fagplan spesifisert for piano

Kjerneprogram - **Grunnivå** (Innhold - læringsmål - læringsform) 11

Kjerneprogram - **Mellomnivå** (Innhold - læringsmål - læringsform) 12

Kjerneprogram - **Viderekomment nivå** (Innhold - læringsmål - læringsform) 13

Fordypningsprogram 14

Innledning

Hva er kulturskolen og hva kan den tilby

Kulturskolen er eid og drevet av kommunen. Den tilbyr opplæring til barn og ungdom i kommunen innen fagene musikk, dans, drama, sirkus og visuell kunst. Kulturskolen skal gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge som ønsker det. Formålet med opplæringen er å lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk.

Kulturskolen er en sentral del av den sammenhengende utdanningslinjen som kan kvalifisere elever med særlig interesse og motivasjon til opptak i videregående opplæring eller høyere kunstfaglig utdanning. Opplæringen skal bidra til barn og unges danning, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse. Kulturskolen skal også være et lokalt ressurscenter og en samarbeidende aktør i grunnopplæringen og kulturlivet i den enkelte kommune (Rammeplanen for kulturskolen, 2016). «Alle kommuner skal, alene eller i samarbeid med andre kommuner, ha et musikk-/kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og det øvrige kulturliv.» Dette står i Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen, Paragraf 13–6 og ble vedtatt av stortinget 5. juni 1997,

Prinsippet om et likeverdig skoletilbud er et overordnet utdanningspolitisk mål i Norge, og dette skal også gjelde for opplæring i kulturskolene. Rammeplanen for kulturskolen utgitt av Norsk kulturskoleråd gir faglige og strukturelle råd om utviklingen av de kommunale musikk- og kulturskolene til ressurscentre for barnehage, skole og lokalt kulturliv. Rammeplanen for kulturskolen sier følgende om kulturskolens mandat:

Kulturskoletilbudet har en bredere kunstfaglig portefølje enn grunnopplæringen og retter seg i hovedsak mot barn og unge i alderen 0 –19 år. Kulturskolens programtilbud skal ivareta læring, opplevelse, skaping og formidling på alle nivå gjennom bred rekruttering og planmessig opplæring. Tilbudene skal være relevante for elever som ønsker å kvalifisere seg for videregående opplæring og høyere utdanning innen kunstfag. Som lokalt ressurscenter skal kulturskolen også medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse i lokalsamfunnet gjennom forpliktende samarbeid med skole-, kultur- og helsesektoren. Dette samarbeidet retter seg mot alle innbyggere i kommunen. (Rammeplanen, 2016 s.6)

Om Ullensaker kulturskole

Ullensaker kulturskole startet opp i 1967 og het Ullensaker Kommunale Musikksskole frem til 1. august 2001. Samtidig ble dans og teater etablert som faste aktiviteter sammen med musikk. 1. januar 2020 startet visuell kunsttilbudet opp og 1. august ble sirkus del av tilbudet.

Kulturskolen eies av Ullensaker kommune, og drives i samsvar med gjeldende lover og planer for enheten. Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur er styringsorgan. Enhet Kultur har forvaltningsansvaret for kulturskolen. Rektor har fullt ansvar for tjenestetilbudet. Ullensaker kulturskole har ca. 700 elever og ca 22 ansatte i ulike stillingsprosent.

Kulturskolen tilbyr opplæring innen dans, teater, sirkus, visuell kunst og musikk for kommunens barn og unge. I tillegg arrangerer kulturskolen flere tverrfaglige og individuelle forestillinger i løpet av skoleåret, i kulturhuset, rockeklubber, kafeer, kirkene og andre lokaler i kommunen.

Undervisningen foregår på skolens hovedbaser på Jessheim og Kløfta samt satelittundervisning på enkelte skoler i kommunen. Det samarbeides tett med korpene, ung kultur og skolene samt lokale aktører innen næringsliv og kulturliv.

Visjon

Ullensaker kulturskole skal være en inkluderende og åpen kvalitetsskole for utvikling av kreativitet og kunstneriske ferdigheter, en attraktiv aktør i kulturlivet og et kraftsenter for alle fra amatører til profesjonelle.

GRUNNLEGGENDE VERDIER

INKLUDERING

KVALITET

KREATIVITET

BÆREKRAFT

Mål

Kulturskolen skal

- Gi alle elever mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter i de ulike kunstfagene
- Gi alle elever mulighet til å finne og formidle egne kunst- og kulturuttrykk
- Styrke elevenes estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse
- Styrke elevenes evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg
- Gi fordypningsmuligheter som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning innen kunst- og kulturfag, og i samarbeid med skoleverket bidra til et helhetlig kunst- og kulturfaglig tilbud til alle barn og unge
- Som lokalt ressurscenter medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse, og i samarbeid med kulturlivet tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet

Rammeplan for kulturskolen - Mangfold og fordypning

Undervisningen i kulturskolens fag organiseres innenfor tre opplæringsprogram med ulik profil og målsetning:

- **Breddetilbud**
- **Kjernetilbud**
- **Fordypningstilbud**

Tilbudene skal ivareta behovet for tilpasset opplæring og er gradert i forhold til undervisningsmengde og krav til egeninnsats. Det ligger et stort faglig-pedagogisk potensiale i videreutvikling av samvirket mellom individuell oppfølging og gruppeundervisning.

Gjennom opplæringen skal elevene få mulighet til å uttrykke seg for et bredt publikum. Konserter, forestillinger og utstillinger skal inngå i opplæringen for alle elever som en wintegreert del av undervisningen. Alle elever skal få tilbakemelding på egen utvikling en gang i semesteret på utviklingssamtaler.

For elever som ønsker å å videre med kunstfaglig utdanning skal opplæring i kulturskolen gi grunnlag for å kunne kvalifisere seg til studieprogram for musikk, dans og drama samt studiespesialisering med formgivningsfag, til regionale og nasjonale talentprogrammer og til videregående eller høyere kunstfaglig utdanning.

En lokal læreplan er et overordnet arbeidsdokument både for de som jobber der og for de som benytter seg av kulturskolens tilbud.

Kulturskolen har hjemmel i Opplæringsloven §13.6 med formål om å gi frivillig opplæringstilbud organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.

Fagplaner

Kulturskolens tilbud kan deles inn i tre hovedområder:

Breddetilbud

- Her er fokuset på en utadrettet virksomhet basert på samarbeid som favner bredt i kommunen
- Målgruppen er barnehager, grunnskolen, SFO, fritidsklubb, videregående skole og andre institusjoner og organisasjoner i kommunen
- Det kan også være i samarbeid med miljøer for fysisk og psykisk helse, flyktningetat, kirke, bibliotek, eldreomsorg, kulturinstitusjoner, UKM, lag, foreninger, skolekorps, festivaler, næringsliv, miljøetater og andre
- Kulturskolen skal være et ressurscenter i lokalsamfunnet som bruker kunst og kultur for å styrke oppvekstmiljøet og tilhørighet

Kjernetilbud

- Dette er kulturskolens hovedvirksomhet. Dette er for elever som ønsker et undervisningstilbud over tid
- Programmet er basert på progresjon, systematisk trening og elevens utvikling gjennom ulike nivåer
- Fagplan i kjerneprogrammet deles inn i 3 nivåer: grunnnivå, mellomnivå og viderekomment nivå

Fordypningstilbud

- Fordypningstilbudet er for elever med særskilte forutsetninger og interesse for sitt fag
- Her stilles det krav til målrettet innsats
- Det skal kunne forberede eleven for videregående eller høyere utdanning

Fagplan musikk

Overordnet mål

Gjennom arbeidet med musikk skal eleven:

- Oppnå gode ferdigheter på instrumentet sitt ut fra nivå og ambisjonsnivå
- Oppleve mestringsglede og positiv selvutvikling
- Utvikle seg til selvstendige utøvere som har glede av musikk livet gjennom
- Utvikle evnen til aktiv lytting
- Utvikle evnen til samspill og samarbeid
- Få muligheter til fordypning som eventuelt kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning i musikk
- Kunne bidra i et levende kulturliv

Arbeidsmetoder

- Undervisningen foregår i utgangspunkt ukentlig, individuelt og/eller i grupper. Elevene kan spille i par/gruppe hvis de ønsker dette og det er hensiktsmessig. Timene kan dermed variere noe med hensyn til ulike aktiviteter
- Det forventes at undervisningsmateriell til bruk i undervisningen kjøpes i samråd med lærer og medbringes til undervisningen
- For å oppnå god progresjon trengs regelmessig øving både hjemme og gjennom oppmøte på timene
- Eleven oppmuntres til å delta på minst en konsert i året. Kulturskolen arrangerer både store konserter og mindre elevkonserter i løpet av skoleåret. Konserter er en del av undervisningen.

Reglement musikk

(se nettsiden for generelle regler for kulturskolen)

- Timene er på 20 minutter - 25 minutter. Det er derfor viktig at elevene møter opp i god tid, pakker instrumentet ut og setter det sammen.
- Gruppetilbud: min. 40 minutters undervisning og max. 60 min.
- Ved fravær gis det beskjed til lærer.
- Hvis man gjentatte ganger ikke møter opp til timene vil man etter en advarsel fra kulturskolen miste plassen.
- Det er en forutsetning at eleven har et instrument å øve på hjemme. Stryke- og blåseinstrumenter kan lånes av kulturskolen.

Forventninger til læreren

Breddeprogrammet

- Skape et læringsmiljø preget av samhandling, opplevelse og aktivisering
- Vektlegge prosess og mestring
- Tilrettelegge for læring av basisferdigheter og musikalske grunnelementer
- Trene oppmerksomhet og tilstedeværelse
- Være åpen for brede nettverkssamarbeid

Fordypningsprogrammet

- Tilrettelegge for utvikling på høyt faglig og kunstnerisk nivå
- Stimulere til selvstendighet, disiplin og struktur
- Se potensial, inspirere og gi impulser
- Stimulere elevenes egen kunstneriske bevissthet
- Ha målsetning om å bidra til å skape hele menneske
- Fremme elevenes bevisstgjøring om ambisjoner
- Tilrettelegge for utstrakt samspill og konserterfaring
- Vurdere både prosess og produkt sammen med eleven
- Vektlegge god og sunn kroppsphysiologi
- Vektlegge et godt samarbeid mellom hjem – kulturskole – lærer – elev
- Formidle muligheter gjennom kulturskolens deltakelse i fordypningsprogrammet med Norges Musikkhøgskole Ung Musikk

Forventninger til eleven ved gjennomført nivå

Breddeprogrammet

- Oppleve spillglede og faglig utvikling
- Lære gjennom lek, utforskning, eksperimentering og refleksjon
- Utvikle nysgjerrighet og et oppmerksomt blikk
- Få kjennskap til musikk, inkludert arbeider med lokalt tilsnitt
- Delta i kreative prosesser sammen med andre elever
- Delta med sine arbeider på en relevant visningsarena
- Være del av et levende lokalmiljø og bidrar til å skape felles lokal identitet og livsglede

Kjerneprogrammet

- Tilegne seg et nødvendig begreps- og analyseredskap for å analysere, tolke og samtale om musikk
- Reflektere over egen læring, intensjon og utvikling
- Dele erfaringer med medelever og gjør avtalte forberedelser til undervisningsøkter

Fagplan for sang

KJERNEPROGRAMMET

GRUNNIVÅ

- Forsterke elevens sangglede og mestringsevne. Gis rom for egen uttrykks glede.
- Gjøre eleven fortrolig med sin egen stemme og utforskning av den.
- Få en jevn klang og kunne synge rent.
- Styrke forutsetninger for oppmerksomhet og best mulig teknisk utvikling.
- Synge sammen med andre og samspill som en del av opplæringen.
- Lære å synge i mikrofon.
- Kommunikasjon og samarbeide med foresatte.
- Tilrettelegging for konserter og forestillinger.

Innhold	Lærestoff
- Lære om stemmens muligheter og begrensninger. - Lære tekniske øvelser. - Bli kjent med vokalmusikk.	Sangnoter delt ut på timene, og sangtekster ved gehørbasert innlæring. Oppvarmings- og sangøvelser som læres inn på timene.
Læringsmål	Læreform
- Skape sangglede og opplevelse av mestring. - Lære sunn stemmebruk med oppvarming med bruk av enkle øvelser, bevegelse og lek. - Utvikling av pusteteknikk. Ut med magen! - Å lage lyd og synge enkle sanger med stemmen som instrument. - Stemmens ulike registre. Elevene skal bli kjent med stemmen og endring av klang i tre ulike hoved-leier: Halsklang, midtregister og hodeklang. - Grunnleggende sangteknikk: lære om fysikk og holdninger. Lære seg å ikke smile når man synger, men i stede tenke over hva det man synger handler om. Da kommer dette ut igjennom stemmen. - Enkel notelære og læring av musikkuttrykk. - Fokuserer på intonasjon og gehørtrening etter behov. - Grunnleggende noteverdier, takt, puls, rytme, hvordan man teller. - Innarbeide gode rutiner for øving hjemme. - Lære forskjellige sanger i ulike stilarter, og kunne synge sangene utenat.	- Samarbeid med lærer om sangvalg. - Opparbeide gode rutiner. - Arbeid med formidling, og kunne leke seg med stemmen når man synger. - Synge på gehør og etter noter. - Jobbe med rytme og puls. - Enkel improvisasjon. - Lytte og snakke til musikk. - Lære hvordan man bør øve hjemme. - Opptreden alene eller i samspill med andre elever (i regi av andre lærere også).

MELLOMNIVÅ

- Videreutvikle tekniske ferdigheter med bevisstgjort bruk av muskler og kropp under sangen.
- Gehør og teori knyttet videre til sangutøvelsen.
- Gi plass for improvisasjon som en del av sanguttrykket.
- Styrke notelesningsferdigheter forankret i musikkteori.
- Bakgrunnskunnskap og historikk knyttet til sangene man går igjennom .
- Det er lagt til rette for varierte samspillserfaringer.
- Utvikle åpenhet for forskjellige musikkformer.
- Lære å bruke mikrofon riktig. Bruk av mikrofonen som et eget instrument.
- Tilretteleggelse for større konserter og forestillinger.

Innhold	Lærestoff
- Videreutvikling av sangtekniske ferdigheter. - Få bedre kjennskap til musikkteoretiske elementer som intervaller og akkorder. - Gehørtrening i forhold til plassering av melodier i skalaer og akkorder, bli kjent med hvordan akkordfremmede toner lyder og kunne gjenkjenne dem. - Improvisasjon. - Utvikling av kreativitet i øvingsprosessen. - Sanger fra ulike sjangere og komponister.	Sangnoter delt ut på timene. Mindre eller ingen bruk av bare tekster. Oppvarmings- og sangøvelser som læres inn på timene.
Læringsmål	Læringsform
- Videreutvikling og bedre mestring av stemmen i ulike leier og stilarter. - Fortsatt arbeide med riktige oppvarmingsrutiner. - Videreutvikling av god pusteteknikk. - Forståelse og gjenkjenning av musikknotasjon. - Bruk av akkorder, skalaer og intervall som notelesingsverktøy. - Dypere musikkforståelse med tolkning og karakterisering av sanger. - Utvikle egen interpretasjonsevne med god diksjon uten å miste flyt i sanglinjene. - Synge sanger av både norske og internasjonale artister i forskjellige musikkjangre som pop, rock, jazz, film-, musikal- og folkemusikk.	- Videre samarbeid med lærer om sangvalg. - Aktiv lytting til egen og andre elevers framføring. - Synge solo og i gruppe. - Øvelsesteknikk med kun puls og sangteknisk trening. - Synge sanger utenat. - Utvikle mer selvstendighet og egen evne til formidling av musikk. - Utvikling av et mere bevisst forhold til sangteksters mening og innhold. - Tilegning av et bredere musikalsk uttrykk gjennom bevisst bruk av artikulasjon, frasering, og dynamikk. - Deltakelse på konserter i ulike settinger.

VIDEREKOMMENT NIVÅ

- Legge vekt på deltagelse i tverrfaglige arenaer for kunstnerisk og sangteknisk faglig samarbeid.
- Tilpasse stemmebruk til ulike roller i kor eller sammen med instrumentalister.
- Fortsatt bevisstgjort bruk av pust, muskler og kropp når man synger. Gjerne med ekstra bruk av bevegelser av lemmer og kropp.
- Gehør og teori knyttet videre til sangutøvelse på dette nivået.
- Legge til rette for opptredener som utfordrer og videreutvikler et mangfoldig repertoar med bredde og flere muligheter.
- Kvalifisere eleven til prøvesang og opptaksprøver. Lærer skriver attest for eleven der det eventuelt etterspørres.
- Stimulere elevenes egenutvikling gjennom gode arbeids- og øvingsrutiner hvor det tilstrebes mest mulig selvstendighet som sluttmaal.
- Tilrettelegging for større konserter og forestillinger.

Innhold	Lærestoff
- Fortsatt arbeide med sangtekniske ferdigheter på et høyere nivå inkludert mer komplisert rytmikk. - Dypere analytiske ferdigheter i forståelsen av sang og musikk. - Dypere arbeide med musikalsk uttrykk, klang og egen tolkning av tekst og melodi. - Utvikle kunnskap om ulike sangteknikk i forskjellige stilarter gjennom historien. Herunder også klassisk sang hvor det ikke brukes mikrofon. - Ferdigutvikle egen selvstendighet, egen stil, repertoarvalg og identitet som sanger	Sangnoter delt ut på timene. Nå også mere bevisst i forhold til progresjon i samråd med lærer. Oppvarmings- og sangøvelser som læres inn på timene, og som eleven også behersker å øve på hjemme.
Læringsmål	Læringsform
- Behersker stemmebruk i ulike leier og stilarter med selvstendig evne til å endre bl.a. intensitet, dynamikk, klang og uttrykk. - Grundig forståelse av gjennomtenkt fraserings. Mestrer å synge før, på og etter slaget i sanger som en egen del av tolkningen. - Er i stand til å analysere og hente ut bred informasjon fra et notebilde. - Øvingsrutiner og sangteknikk på et høyere nivå med godt vedlikeholdt pusteteknikk. - Arbeide med mentalt fokus og å være sin egen lærer under innstudering. - Lærers oppgave på sangtimene er å bidra med veiledning for at eleven når målene ved å stimulere til dypere arbeide med tolkning og sangenes innhold. - Utviklet egen interpretasjonsevne med god diksjon uten å miste flyt i sanglinjene. - Er bevisst hvordan gestikulering og kroppslig forflytning kan forbedre fremførelsen. - Eleven har utviklet et godt stemmevolum og synger klart og tydelig uten mikrofon. - Opptrer jevnlig i kulturskolesammenheng. - Innlæring av klassisk repertoar hvis eleven har et uttrykt ønske om å jobbe med det.	- Utvikler en bred smak, og både lytter til og reflekterer over mange musikkformer. - Deltagelse i Master Class, musikkverksted eller seminarer. - Bli kjent med prøvespill situasjonen for videregående og høyere utdanning . - Arbeidsvaner og øvingsrutiner er godt tilegnet på dette nivået. Eleven øver ikke bare flittig, men er også vant til å lære alle sanger utenat. - Læreren fungerer i større grad som mentor og rådgiver. Eleven er mer selvstendig i innlæringen og felles refleksjonen over sangvalg er mer bevisst i forhold til forutsetninger og mål. - Eleven er vant til å ta initiativ til egen utvikling, og har utviklet kompetanse til å kunne vurdere egen sangprestasjon. - Eleven er i stand til å ta selvstendige valg i forhold til sangteksters innhold, og viser evne til selv å reflektere over utfordringer som måtte oppstå i forhold til tolkningen. - Kan gjøre opptak av egen sang som øvingsmetode og forbedre prestasjonen gjennom lytting og refleksjon. - Eleven er aktiv i forskjellige samspillsituasjoner, og behøver ikke oppmuntres for å delta i dem - Eleven er selvgående, og er en god ambassadør for kulturskolen som både foresatte og lærere er stolte av.

Fordypningstilbud

Kulturskolen er del av Ung Musikk, et samarbeidsprogram med Norges Musikkhøgskole som gir elever anledning til å prøvespille for forskjellige samspill og talentprogram ved NMH, muligheter for mesterklasser og workshops m.m. Lærer ved kulturskolen formidler disse mulighetene til fordypningselevne. Fordypningstilbudet vil også omfatte samarbeid med andre kulturskoler, samspillsgrupper i kulturskolen, med videregående skole, kulturinstitusjoner (f.eks ungdomsorkesteret Romus) og næringsliv.

Fordypningstilbudet for individuelle elever

- Som en del av kulturskolens fordypningstilbud tilbys forsterket instrumentalopplæring i form av en ekstra spilletime i uka
- Søknad om fordypningsplass gjøres per e-post med et motivasjonsbrev som beskriver hvorfor man ønsker å fordype seg ytterligere i musikk- arbeidet. Søknad sendes til kulturskolen etter anbefaling fra lærer
- Ved opptak legges det ellers vekt på hvor langt eleven har kommet på sitt instrument både når det gjelder tekniske ferdigheter og det å vise uttrykk og musikalitet i spillet. Utviklingspotensial vil også tas med i vurderingen.
- Fordypningselevne får tilbud om ekstra workshops igjennom skoleåret og mulighet for å delta på ulike samspill og talentprogram ved NMH.
- Kulturskolen arrangerer egen konsert for fordypningselever 1 gang per semester.

Les mer om oss, tilbudene og påmelding her:

<https://www.ullensakerkulturskole.no>

Følg oss på sosiale medier:

FB: <https://www.facebook.com/ullensakerkulturskole/>

Instagram: [# ullensakerkulturskole](#)

